

Goudhaantje, 26 december 2023, Oud Naarden | Etienne Kennis

Heb je ‘hem’ nog gezien?

De wondere wereld van de vogelaar

Tjeerd Ploeg

Beste vogelaar, graag neem ik u mee in de belevingswereld van ons als het om vogels gaat. Als we vogelaars zouden vragen wat maakt het nu zo interessant die vogels, dan zullen vast heel veel verschillende antwoorden langskomen. Want misschien herkent u het zelf ook bij vogelaars die u kent, iedereen heeft zo zijn lievelingssoort of groep, of een reden waarom vogels kijken zo ontspannend, of juist weer spannend is?

Zelf ben ik als jonge jongen al met het vogelvirus besmet geraakt. Puur uit eigen beweging, want binnen mijn familie of vriendenkring was geen vogelaar te bekennen. Er moet dan toch iets zijn dat vogels zo interessant maakt dat je er boeken over koopt en lid wordt

van allerlei natuurclubs en met zo'n grote zwarte kijker om je nek de deur uit gaat. Maar buiten de vogels, vind ik het ook interessant om andere soortgenoten in het veld te observeren. Wat beweegt die mensen toch? En hoe beleven deze soortgenoten het vogels kijken?

Vol met auto's

Zondag 2 november, het was een mooie herfst dag en het werd weer eens tijd om eropuit te gaan en vogels te kijken. Puur op ingeving naar Harderbroek in de Flevopolder gegaan. Ik dacht: herfst, vogeltrek, een gebied waar ik nog niet heel bekend ben... Zo dus. Rustig thuis na de koffie vertrokken. Bij aankomst is de hele parkeerplaats vol met auto's. Nou ja, zo groot is het daar niet, maar ik

dacht nog: "Wat is hier aan de hand?" Na wat heen en weer rijden een parkeerplek gevonden en ja hoor, Flevopolder, na een week met veel regen. Precies: blubber en amper nog een wandelpad. Na nog geen 20 meter lopen komen we twee jongemannen tegen met telescoop, verrekijker en geluidsopname-apparatuur. Ik dacht: "Wow, die zijn goed uitgerust. Wat is hier aan de hand?" En zoals vaak maak ik graag even een praatje met de soortgenoten. Alhoewel soortgenoten? De grote vraag van de jongemannen: "En, zit ie er nog? Hebben jullie 'hem' gezien?" Ik kijk even vragend en denk: "Hè, wie wat waar?" Dus vraag ik verbaasd terug: "Wat bedoel je?" Die vraag gaf meteen het verschil aan in de vogelkijkwereld.

Geelpootruiter

We hadden de eerste twitchers van de dag ontmoet. Later die dag zouden er nog vele volgen. U begrijpt: ik ben nog van de oude stempel, of hoe noem je dat? Gewoon vogelaar. En de 'hem' in de vraag, betref de Kleine Geelpootruiter. Een zeldzame gast uit Noord-Amerika die waarschijnlijk door de storm de week ervoor de grote plas is overgewaaid. Meteen was het ons duidelijk waarom al die auto's op de parkeerplaats stonden. Terwijl ik samen met mijn vriendin nog lekker stilsta om de eerste vogels van de dag te spotten, lopen in straf tempo al snel tien vogelaars, of moet ik zeggen twitchers, voorbij. Wij genieten van de Kramsvogels die in een grote groep op de bessen zijn neergestreken, en even verderop van een groepje Goudhaantjes, dat samen door de dichte struiken optrekt. Nog een groepje Staartmezen, ook altijd leuk. Maar al dat moois was voor de rest van de vogelaars die ons passeren geen reden om even stil te staan. Ondertussen zien wij allerlei mooie natuurplaatjes, van varens, mooi mos, of een Sperwer die langs de bosrand jaagt, nog een Grote Bonte Specht, en we horen een Waterral roepen, zien doen we hem niet. Wel bekend toch?

Zelfs uit België

We maken even een praatje met de mensen die 'hem' hebben gezien en alweer terugstiefelen naar de auto. Uit het hele land kwamen de mensen, zelfs uit België. Honderden kilometers rijden om de Kleine Geelpootruiter in winterkleed te zien! Je meent het niet. En echt, wij hebben 'hem' ook even mogen bewonderen. Maar echt niet 'wow' of iets waar je een vreugdesprongetje van gaat maken, gewoon een ruiter en zelfs wat saai, grijs, wit en gele poten. Maar blijkbaar voor de lijst zo belangrijk. Wij worden even bijgepraat over hoe dat gaat in de twitchers-wereld, websites, de tweehonderd soorten challenge, groepsapps etc. Interessant om even een andere vorm van vogels kijken beter te begrijpen. Wat die vogels niet in ons los kunnen maken! Om een nieuwe soort bij te schrijven op een persoonlijke lijst, daarvoor honderden kilometers te rijden in de hoop dat 'die' er nog zit. Als

Kleine Geelpootruiter, augustus 2017, North Carolina | Hugo Weenen

natuurliehebber komt bij mij meteen de vraag op, is dat dan goed voor ons milieu? Wat hebben de vogels daar nu aan? Maar goed zo hebben we vast allemaal wel iets waar we een vraagteken bij kunnen zetten.

Verbindend

Zo is wel weer duidelijk dat vogels heel verbindend kunnen zijn, maar ook op een heel andere manier beleefd kunnen worden. Amper een week later een dagje Zuiderpier IJmuiden, ook hier hadden we weer geluk. Er was een Vorkstaartmeeuw verdwaald. De vreemde gast vloog heen en weer langs de pier. U begrijpt het al, we waren niet alleen. Meer fototoestellen dan telescopen gezien. Misschien begint zo langzamerhand het twitcher-virus zich ook bij mij te nestelen? Nee hoor, dat was meer geluk om op het juiste moment op de juiste plek te zijn. Want gelukkig gingen we naar huis met een lijst van 43 soorten. Kijk dat is nu de ouderwetse vogelaar met lijstjes van wat er die dag te zien was. Heeft u ze ook?

Oud schriftje

Ik vond enige tijd geleden nog in een doos een oud schriftje uit 1986 met mijn vogelwaarnemingen uit het Kromslootpark in Flevoland. Begin december deed ik een roofvogeltelling in Zuidelijk Flevoland. Een hele dag in de auto met oudere mannen de Flevopolder doorcrossen om roofvogels te tellen. Maar wel aantallen en soorten die we heden ten dage helaas niet meer zien. Mooie herinneringen als beginnende vogelaar, maar in die tijd misschien wel fanatieker dan vandaag. Ik kende alle Latijnse namen van de roofvogels uit het hoofd, ook keurig vermeld in mijn schriftje. Wat dat vogelvirus niet allemaal te weeg kan brengen? Tegenwoordig is het meer rustig genieten, koffie en chocolade en scannen wat er vliegt of zit. En weer even chillen met koffie en de lijst. En u? Weet u van u zelf wat voor vogelaar u bent? Wat het ook is, vogels verbinden en het blijft altijd mooi en interessant voor wie er oog voor heeft.

Ik wens u veel plezier met veel vogels.